MİZAÇ HARİTA SİSTEMİ NEDİR?

Analiz Bilişim

www.mizacharita.com

«Kendini tanıma, başkalarını anlamanın yolu»

Hazırlayanlar;

- Yazar İsmail Acarkan
- Kuramsal Danışman Psikolog Dilek Yücedağ

Neden Mizaç Harita?

- Çatışma yönetimi stratejileri

MİZAÇ HARİTA NEDİR?

Mizaç:

- Doğuştan gelen, değişmeyen, kendine özgü motivasyonları, arayışları ve algı öncelikleri olan yapısal bir çekirdektir. Mizaç özellikleri yapısallık gösterir ve değişmez.

Mizaç Harita:

- Enneagramın sistematik yapısı üzerine inşa edilmiş,
  - 9 mizaç modeli temel alınarak bireylerin mizaç ve kişilik potansiyellerini nasıl ve ne ölçüde kullandıklarını,
  - **Yetkinliklerini, motivasyon kaynaklarını, stres halinde hangi davranışları sergilediklerini** gösteren analitik, özelleştirilmiş ve detaylı bir raporlama sistemidir.

ENNEAGRAM NEDİR? -I-

- Yunanca dokuz anlamına gelen ‘enne’ ve “nokta, şekil” anlamına gelen ‘gram’ kelimelerinin bir araya gelmesiyle oluşturulan,
- Enneagram ; ‘dokuz nokta ‘ anlamına gelmekte olup, kişilik tipinizi meydana çıkaran çok güçlü, gerçekçi isabetli ve dinamik bir sistemdir. Kişilik tipleri temelde belirgin bir biçimde birbirinden ayrılan, dokuz farklı düşünme, hissetme ve eyleme geçme kalıbından oluşur,
- Bu dokuz kalıbın her biri, sınırları açık ve net bir biçimde çizilmiş algılama filtrelerine dayanmaktadır. Bunlar, dikkatinizi neye yönelttiğinizi ve enerjinizi nasıl kanalize ettiğinizi belirleyen filtrelerdir.

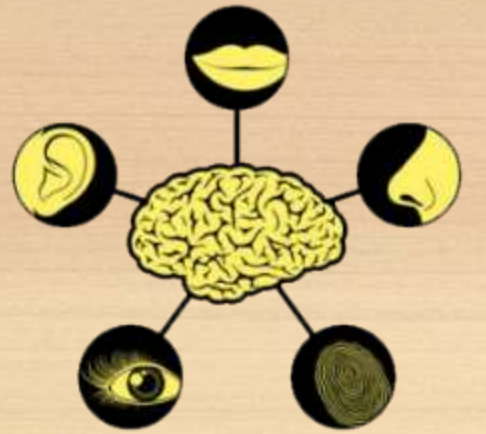

ENNEAGRAM NEDİR? -II-

Enneagramın dayandığı ilkelerin kökeni gerek eski Yunanda gerek Doğuda bulunmaktır. Kadim bilgilikten gelmekte olan Enneagram tam bir doğu - batı sentezi olmasının yanı sıra ayrıntılı bilimsel çalışmaların başlangıcı 1960'lara Oscar Ichazo olarak alınır.

Enneagram, davranış örüntülerimizi analiz edip anlamlandırarak mizaç ve kişilik tipini ortaya çıkaran dünyanın bilinen en etkili metodolojilerinden biridir

Daha sonraları ABD de yapılan çalışmalarla günümüze kadar gelmiştir. Enneagram günümüzde Harvard Hukuk Fakültesi uygulamalı mahkeme savunmalarında pratik edilmekte, Stanford MBA programında ders programı olarak yer almaktadır.

Dünyanın en prestijli üniversitelerinden USC ve UCLA'de MBA programında liderlik eğitiminde kullanılmakta olup başta ABD'deki üniversiteler olmak üzere psikoloji, tıp, sanat, işletme, psikoloji ve eğitim bölümlerinde Enneagram eğitimleri bulunmaktadır.

ENNEAGRAM NEDİR? -III-

Enneagram uluslar arası birçok şirketin ve gizli servislerin de eğitimlerinin bir parçasıdır. CIA, FBI ve Alman ordusunun özel görevli personellerinin yetiştirilmesinde enneagram eğitimi yer almaktadır.

Aralarında **Apple, Motorola, Google** gibi pek çok Amerikan şirketinin de bulunduğu dünyanın en gelişmiş şirketleri personel seçiminde ve satış, pazarlama çalışmalarında enneagram modelini kullanmaktadır. Çatışma yönetimi konularında da enneagram oldukça başarılı bir metot olarak şirketlerin her geçen gün daha çok başvurdukları bir kaynak haline gelmiştir.

HER İNSAN BENLİĞİNDE ÜÇ POTANSİYEL VARDIR

- Mizacımız gibi bu 3 potansiyel tüm insanlarda ortak ve doğuştandır.
- Ancak yalnızca bir baskın, diğer ikisi ise yardımcı ve çekiniktir.
- Merkezlerin birbirinden farklı işlev ve motivasyonları vardır.

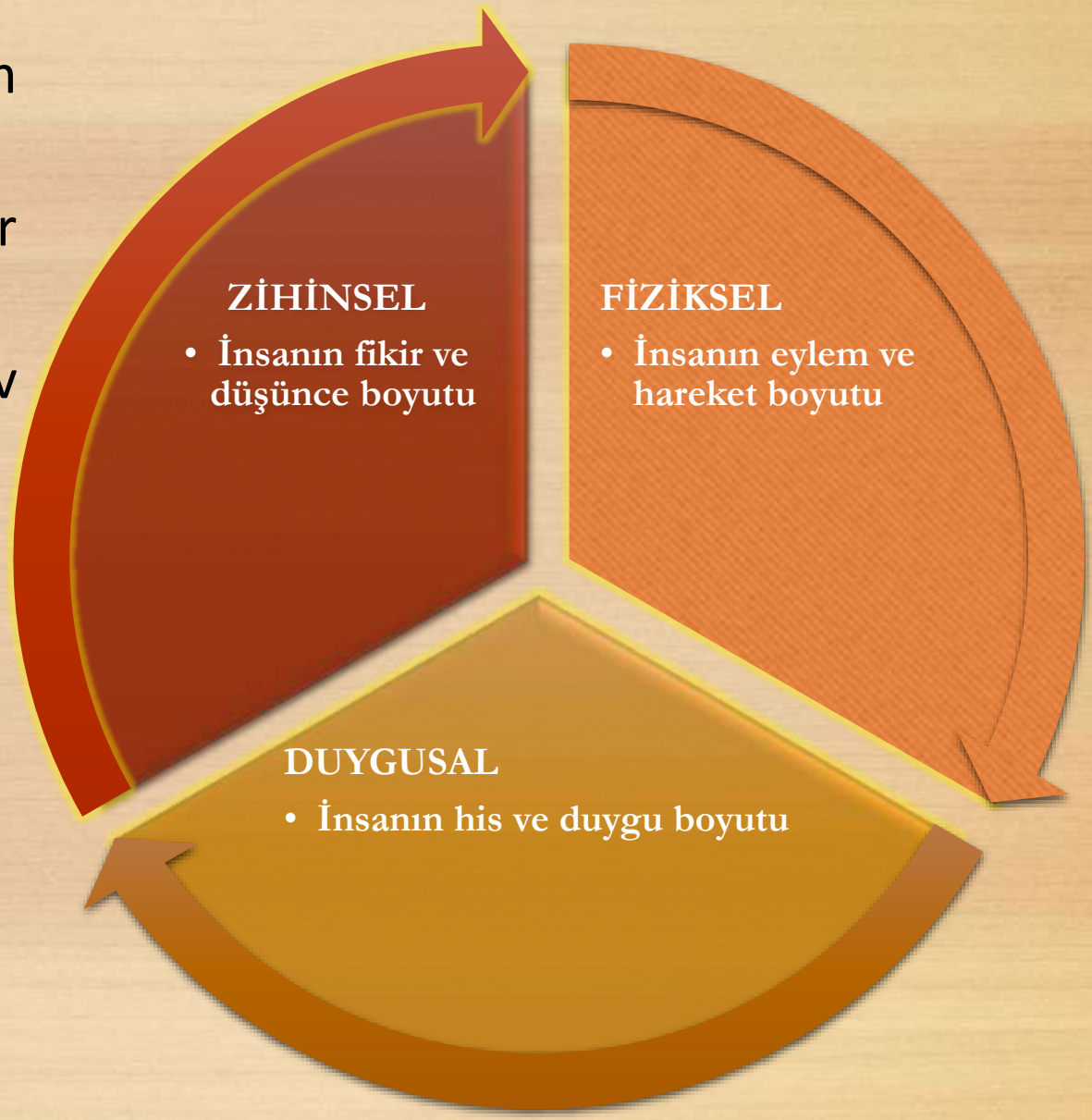

FİZİKSEL POTANSİYEL

- Fiziksel potansiyeli güçlü kişilerin genel ilgileri; aksiyon, uygulama, hayatta kalma, güçlü ve bağımsız olma üzerinedir. Bu kişiler pratik-işlev odaklı olup, her şeyi içeren, belirgin ve işlevsel sistem ve yapılara önem veren, eyleme dönük insanlardır,
- ***FİZİKSEL EYLEM İLE(YAPIP ETME İLE)DÜNYADA GÜÇ, ONAY VE İLHAM ARARLAR,***
- Düşünceleri sistematize etme ve fikirleri hayata geçirme konusunda özel yetenekleri vardır,
- Zaman konusunda algıları *şimdiki zamana* dönüktür.

YETKİNLİKLERİ

Yapma, hareket halinde olma

- Olayları ve düşünceleri somutlaştırma,
- Sonuca gitmek için gerekeni yapma,
- Her şeyi fonksiyonel kılma ve işe yararlılığı açısından düşünme,
- Fayda ve pratikliği ön plana alma,
- Sentezleme ve her şeyi sistematik hale getirme.

DUYGUSAL POTANSİYEL

- Duygusal potansiyeli yüksek kişilerin genel ilgileri; ilişkiler, insanlar, ilgi ve imaj üzerinedir,
- **İNSANLARIN (İLİŞKİLER VE İMAJ-KİMLİK) DÜNYASINDA İLHAM, GÜÇ VE ONAY ARALAR,**
- İnsanları bir araya getirme, sıcak ve yakın ilişkiler kurma, insanları motive etme konusunda özel yetenekleri vardır,
- Zaman konusundaki algıları geçmişe dönüktür.

YETKİNLİKLER

İletişim kurma

- Kişiselleştirme,
- Empati kurma,
- İnsanları organize etme ve bir araya toplama,
- Çevresindekileri motive etme,
- İnsanlar arasında birlik ve uyum sağlama,
- Hayal gücü ve tasarım,
- İnsanlarla pozitif ilişki kurma.

ZİHİNSEL POTANSİYEL

- Zihinsel potansiyeli yüksek kişilerin genel ilgisi; kavramlar, fikirler ve stratejiler üzerinedir,
- **DÜŞÜNCELERİN VE BİLGİNİN DÜNYASINDA GÜÇ, ONAY VE İLHAM ARARLAR,**
- Rasyonel tabiatlı insanlardır,
- Mantıksal analiz, fikir ve proje üretme konusunda özel yetenekleri vardır,
- Zaman konusundaki algıları geleceğe dönüktür.

YETKİNLİKLER

Düşünüp anlama ve analiz etme

- Planlama, tasarlama, vizyon çizme, geleceği öngörme,
- Odaklanma, yönlendirme,
- Bütünü görebilme,
- Prensipleri ve kuralları yerleştirme,
- Kavramsallaştırma. (Soyut Düşünebilme)

ÜÇ POTANSİYEL

- Duygusal Merkezliler:
  - **Mizacınız -II- Yardımsever**: Cömerttir, çabuk duygulanan, çabuk alınan ve insanları memnun etmeye çalışan, sevmek ve sevilmek isteyen.
  - **Mizacınız -III- Başarı Odaklı**: Azimlidir, kolay adapte olur, hırslı, imajını önemseyen, yarışmacı ve kendine güvenen.
  - **Mizacınız -IV- Romantik-Ferdiyetçi:** Özgün bir kimlik oluşturmaya çalışan hassas bir yapıda olup, hayalci ve romantiktir, Anlam arayan, hüzünlü ve empatisi güçlü.
- Zihinsel Merkezliler:
  - **Mizacınız -V- Araştırmacı:** Bilgi ve uzmanlığa çok eğilimli, topluma uzak duran, her şeyi gözlemleyip kavramsallaştırarak derinlemesine düşünen.
  - **Mizacınız -VI- Tedbirli** :Çabuk karar veremeyen, güven arayan ve güvenilirliği çok önemseyen, temkinli, tedbirli, kaygılı olmaya eğilimli, çevresine danışan.
  - **Mizacınız -VII- Şevkli-neşeli :** Yenilikçidir, çok hareketli, kurallardan hoşlanmayan, hayattan keyif almaya odaklı, dışa dönük, pratik düşünen.
- Fiziksel Merkezliler:
  - **Mizacınız -VIII-**: **Meydan okuyucu:** Güçlü, kararlı sonuç odaklı, liderliğe eğilimli, çatışmaktan çekinmeyen, mücadeleci.
  - **Mizacınız -IX- Barışçı**: Sakin, kolay geçimli, uyumlu, çatışmaktan kaçınan, pasif-agresif, olayları akışına bırakan
  - **Mizacınız -I- Mükemmeliyetçi**: Prensipli, idealist, sorumlulukları konusunda dikkatli, çevresini uyaran, eleştiren, gerekli ve doğru olanı belirleyip yapan.

Bu modelde mizaç yapıları birer RAKAM ile bir çember üzerinde sembolize edilmektedir.

- **9 Mizaç modeline göre;** doğuştan gelen temelde değişmeyen, kendine has motivasyonları, arayışları, algı tarzı ve öncelikleri olan yapısal bir ÇEKİRDEKTİR,
- Bu yapısal çekirdek; iç ve dış etkenlerle etkileşerek KİŞİLİK dediğimiz, düşünsel duygusal ve eylemsel işleyiş ve görünüm AĞACINI sonuç verir,
- Bu ağacın(kişiliğin) şekli, büyüklüğü, çürük veya sağlam olması; eğitim, yaşanan olaylar, kültür ve inançlar ile şekillenir.

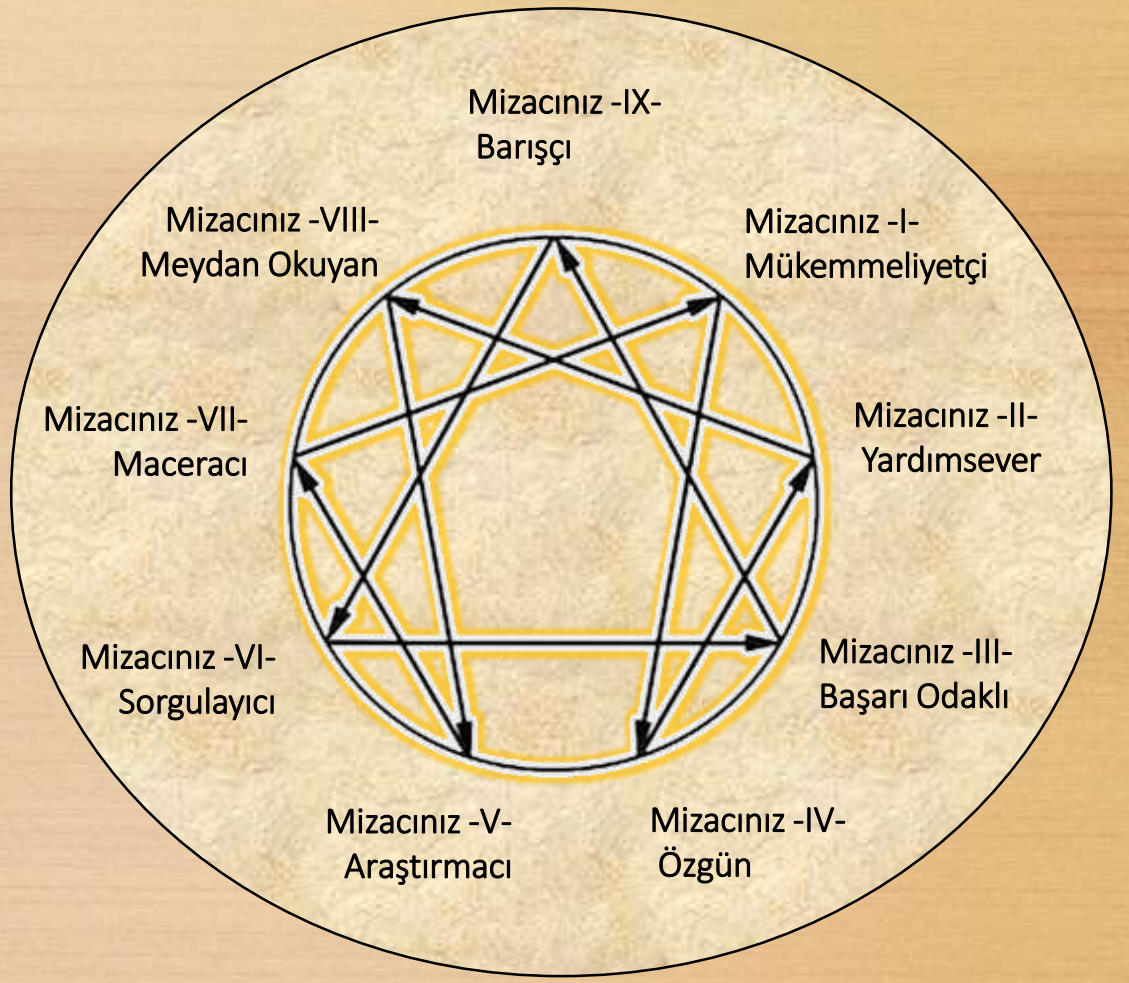

- **Okların yönü stres altında iken, sergilediğiniz davranışları göstermektedir.**

(Örneğin Mizacınız IV ise; stres altında II mizacın olumsuz özelliklerini sergiler.)

Okların yönü ters ise rahat ve huzurlu iken, sergilediğiniz davranışları göstermektedir.

(Örneğin Mizacınız IV ise; rahat ve huzurlu olduğunuzda I mizacın olumlu özelliklerini sergiler)

KANAT ETKİSİ

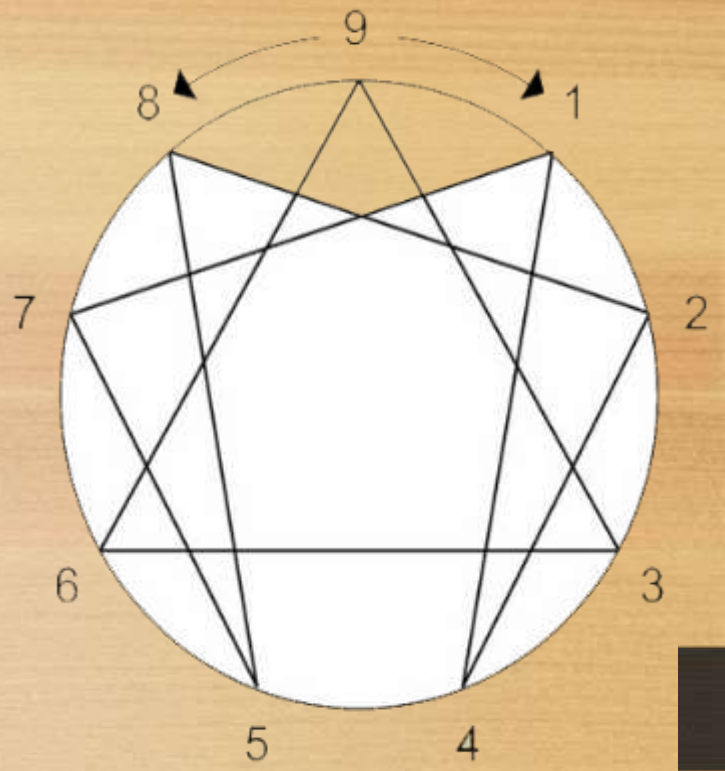

- Aynı zamanda modele göre; insanlar bu mizaç yapılarından birini baskın olarak yaşamakla birlikte aynı zamanda ikincil derecede etkilendikleri bir başka mizaç yapısı daha vardır.

Bu etkiye kanat mizacı denir. Kanatlar Ana mizacın tamamlayıcısıdır.

Mizaç I Mükemmeliyetçi
- Kanat II
- Kanat IX

Mizaç II
- Kanat I
- Kanat III

Mizaç III Başarı Odaklı
- Kanat II
- Kanat IV

Mizaç IV Özgün
- Kanat III
- Kanat V

Mizaç V Araştırmacı
- Kanat IV
- Kanat VI

Mizaç VI Sorgulayıcı
- Kanat V
- Kanat VII

Mizaç VII Maceracı
- Kanat VI
- Kanat VIII

Mizaç VIII Meydan Okuyan
- Kanat VII
- Kanat IX

Mizaç IX Barışçı
- Kanat VIII
- Kanat I

Tüm bu açıklamalardan sonra şunu söyleyebiliriz.
Her insan yaşamı boyunca en az üç, - eğer kanadı da varsa - dört mizaç yapısıyla ilişkilidir.

- 1) Temel mizacı,
- 2) Etkilendiği kanat mizacı,
- 3) Streste iken yaşadığı mizacı,
- 4) Rahat durumunda yaşadığı mizacı.

Mizacınız -II-

- ***Genel Özellikleri:*** **Yardımsever**, çok duygusal, ilgi ve sevgi gösteren, çevresinin ihtiyaçlarına çok duyarlı, ilişki- empati- sahiplenme- yönlendirme yeteneği güçlü, sempatik ve cana yakın.

YAPISI:

- Başkalarına yardım eden, sıcak, ilgili ve sevgi dolu bir kişilikleri vardır. Başkalarının ihtiyaçlarını anında fark edebilir, onların eksikliklerini tamamlayabilirler. Bu, bazen kendi ihtiyaçlarını ikinci plana atmalarına neden olur.
- Sevildikleri ve ilgi gördükleri zaman kendilerini var hissederler. "Reddedilmek" en büyük korkularıdır. Dışa dönüktürler ve sevgi doludurlar.

Verme şunlara para! Görmüyo musun? Çocukları kullanıyolar!
Çik çik çik çik çik çik çik çik
Ay naapiyim dayanamıyorum
Erdil Yaşaroğlu © www.komikaze

Mizacınız -II-

POZİTİF YÖNLER		POTANSİYEL RİSKLER
Duyarlı	Romantik	Aşırı sahiplenici
Güler yüzlü	Nazik	Alıngan
Merhametli	Sevimli	Israrcı
Cesaretlendirici	Cana yakın	Gururlu
Kırmayan	Çekici	Yönlendirici
Sıcakkanlı	Sevgi dolu	Çabuk kırılıp küsen
Fedakar		Kıskanç

Mizacınız -II-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- Hak ettikleri takdiri, sevgiyi veya yardımı alamadıkları zaman kendilerini bir kurban gibi kenarda unutulmuş, kullanılmış, terk edilmiş, gururu incinmiş hissederler,
- Stres durumunda ani kızgınlıklar, tahakküm edebilir, **öfkeli** ve **sert** davranabilir, hiç kimseye ihtiyacı olmadığını iddia ederek ilişkilerini tamamen kesip o kişileri silebilirler.

Mizacınız -II-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Takdir edildiği kendisine ifade edilmeli,
- Önemli ve özel olduğu, muhatabı tarafından ona bir şekilde hissettirilmeli,
- Eleştiri “zamanında ve nazikçe” yapılmalı,
- Sevildiği sıklıkla ifade edilip gösterilmeli,
- Etkileyici olduğu ve birlikte olunmaktan mutlu olunduğu söylenmeli.

Mizacınız -III-

- ***Genel Özellikleri:*** **Başarı odaklı**, hedefine odaklanan, imaj ve kariyere çok önem veren, içten motivasyonlu, diplomatik, sonuca giderken kural ve değerleri göz ardı edebilen, işkolik, rekabetçi ve hırslı.

YAPISI

- Başarı merkezli bir kişiliğe sahiptirler. Üretkenlik, başarı, motivasyon, imaj ve kariyer bu Mizacınız için anahtar kavramlardır. Başarıları her şeyden önemlidir. Başarılarının takdir edilmesi ve fark edilmeleri ölçüsünde tatmin olurlar.

Mizacınız -III-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Çok Çalışkan	Popüler	Maske takan
Odaklanabilen	Pratik-sonuç odaklı	Yarışmacı
Pratik	Kendine güvenen	Negatifleri görmeyen
Enerjik	Vazgeçmeyen	Göz boyayan
Azimli	Tuttuğunu koparan	Aşırı hırslı-başarısızlığı kabullenemeyen
Göze çarpan	İş odaklı	Yönlendirici-hilekar
Sonuca giden		Detayları görmezden gelen
Profesyonel		Duygularını yadsıyan

Mizacınız -III-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- İşlerini erteler, oyalanır, üretkenliği azalır,
- **Tepkisiz** ve **umursamaz** bir tutum sergiler.

Mizacınız -III-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- İşini yaparken yalnız bırakılmalı,
- Kendilerine dürüst ancak gereğinden çok eleştirel ve yargılayıcı olmayan geribildirim verilmeli,
- Çevresini-ortamını hedeflerine yardımcı olacak şekilde oluşturmalı,
- Teşvik edilmeli,
- Beraber olmaktan hoşlanıldığı ve onsuz bir şeylerin eksik kalacağı söylenmeli,
- Onunla ve başarılarıyla gurur duyulduğu hissettirilmeli.

Mizacınız -IV-

- ***Genel Özellikleri:*** **Özgün,** farklılık ve özgünlüğe eğilimli, gururlu ve hassas, içe dönük duygusallık, anlam ve kimlik arayışı, dolaylı ve sanatsal anlatıma eğilim, bireysel, sezgi ve empatisi güçlü, duyguları üzerinde derinlikli düşünen, melankoliye eğilimli, ideal bir kimlik ve dünya hayal eden.

YAPISI

- Ağırlıklı olarak iç dünyasına yönelimli olup duygu/düşüncelerine çokça yoğunlaşır. Kısmen dışa dönük ve sosyal olmakla birlikte kendi başına kalmaktan ve vakit geçirmekten de özellikle hoşlanır. Farklı, özgün, hassas, naif, aynı zamanda yaratıcı bir tabiatı vardır. Anlam ve estetiğe önem verir.

Mizacınız -IV-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Özel	Tasarımcı	Hayalci
Farklı	Derin	Depresif
Estetik	Hüzünlü	Dramatik
Hassas	Yoğun	Tenezzül etmeyen
Samimi	Hisseden	Şikayet Eden
Empati	Nostaljik	Abartan
Yaratıcı	Özgün	Kendiyle Kavgalı
Nazik, naif	Kırılgan	

Mizacınız -IV-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- İçlerindeki boşluğu ve yalnızlıklarını doldurmak ümidiyle insanlarla yüzeysel ve gereksiz ilişkiler içine girme,
- İçinden gelmediği halde sosyal-coşkulu konuşkan görünmeye çalışma,

ARDINDAN Çevresini istediği şeyleri yapmaları ve istediği şekilde olmaları konusunda zorlama, kendini kullanılmış hissetme,

- **Bencilleşme**. Kimseyi kendine layık görmeme. Hak ettiğini bulamadığını düşünerek alınıp kırılma ve insanlardan sürekli **şikayet.**

Mizacınız -IV-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Oldukları gibi kabul edilmeli, süreçlerine saygı gösterilmeli ve hassasiyetleri-kimlikleri takdir edilmelidir. zira bu onlar için çok şey ifade eder, ancak bu konuda samimi ve abartısız olunmalı,
- Başkalarıyla kıyaslanmamalı, yargılanmamalı,
- Destekleyici bir arkadaş ve samimi-anlayışlı bir dost olunmalı,
- Onun vizyon ve sezgilerini takdir etmeli,
- Melankolik olduğu zaman onu neşelendirmeye çalışmamalı, yalnız kalma ihtiyacına saygı göstermeli,
- Ona asla çok dramatik, abartıcı ve kırılgan birisi olduğunu söylememeli.

Mizacınız -V-

- ***Genel Özellikleri:*** **Araştırmacı,** uzmanlık, bilgi, gözlem, bir konuyu tüm boyutlarıyla kavrama, derinlikli ve odaklanan merak, özel alan ve yalnızlık ihtiyacı duyduğu için sosyallikten kaçınan, izole olmaya eğilimli, duygudan bağımsız nesnellik.

- Gözlemci ve araştırmacı bir kişilikleri vardır. Bilgi elde etmeye, soyut düşünmeye teoriler kurmaya ciddi meyli bulunur. Onlar için bilgi her şeydir ve bir konuda uzman olmak onlar için çok önemlidir. Ancak bilgi ve birikimlerini paylaşmaya pek ihtiyaç duymazlar. Duygu yönleri zayıftır.

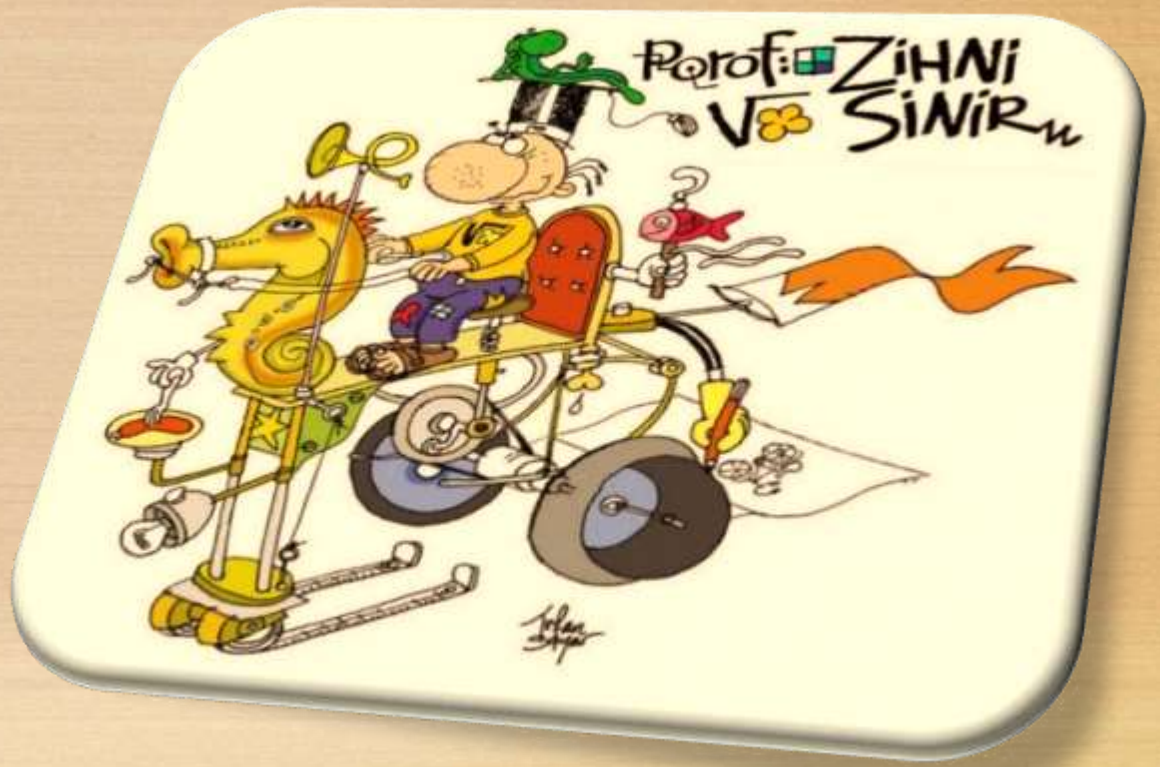

Mizacınız -V-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Bilgiye değer veren	Entelektüel merak	Bilgiç davranan
Araştırmacı	Bilgi madeni	Paylaşmayan
Derin analiz	Düşünceli	Duygusuz
Soğukkanlı	Bilgelik arzusu	İletişimi zayıf
Kavrayışlı	Gözlemci	Parçada boğulabilen
Tutumlu	Düşünerek davranan	Reel hayattan kopabilen
Uzman	Odaklanabilen	Korkak, kaçıngan
		Mesafeli

Mizacınız -V-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- **Düşüncesiz konuşmalar-davranışlar** sergiler ve fiziksel-bedensel zevklere yönelirler,
- Bencil, umursamaz ve yüzeysel davranırlar,
- **Manik** ve dürtüsel bir tavır sergilerler.

Mizacınız -V-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Onu bir faaliyete zorlamamalı ve ona yapışmamalı, yalnız kalma ihtiyacına saygı duyulmalı,
- Onunla konuşan kişi lafı uzatmamalı, açık olmalı,
- Kararını vermesi ve konumunu yerli yerine oturtması için ona zaman tanımalı,
- Aşırıya ve yapmacıklığa kaçmadan sıcak davranmalı ancak abartılı duygusallıktan kaçınmalı,
- Söylediklerini bir daha tekrar etmesini gerektirmeyecek şekilde dikkatle dinlemeli,
- Onu rahatsız eden şeylerden uzak kalması konusunda ona yardımcı olmalı.

Mizacınız -VI-

- ***Genel Özellikleri:*** **Sorgulayıcı**, tedbirli, temkinli, güven arayan, çabuk karar veremeyen, olumsuz ihtimal ve durumlarda kaygı ve endişeye eğilimli, sorumluluklarına duyarlı, olumsuz ihtimale odaklanan, bağımlılığa yatkın.

- Kendisine yakın-doğru güvenilir insanlarla sıcak ilişkiler kurarken, tanımadıklarına şüphe ile bakarlar. Doğru olanı yapmak için insanları ve olayları çözmek isterler. Ancak bu konuda yeterince cesur değillerdir. Emin olmakta ve risk almakta zorlanırlar.

- Sorumluluklarını bilmeye ve yapmaya çalışarak kendini korumaya ve ihtiyaçlarını karşılamaya gayret eden, doğru ve güvenilir bir otoriteye arayan, toplumsal-genel kurallara göre hareket etmeye eğilimli bir yapıdadırlar. İşbirliğine önem verirler, bir arada iş yapmak ve güvenilir kişi olmak kendilerini güven içinde ve rahat hissetmelerini sağlar.

Mizacınız -VI-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Sadık	Ölçülü	Önyargılı
Güvenilir	Sorgulayıcı	Kötümser-kaygılı
Sorumlu	Tedbirli	Şüpheci, korkak
Temkinli	Kendini adayan	Defansif-muhalif
Öğrenmeye çalışan	Gözlemci	Yeniliklere dirençli
Uyumlu	Gruba uyan	Şikayet eden
Düşünüp hareket eden	Kurallara uyan	Ketum
Mantıklı		Bağımlı

Mizacınız -VI-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- İnsanlarla anlaşıp uyum sağlama yerine; **suçlayan, hata ve yanlışı** sürekli muhatabında arayan,
- **yetersizlik hissetmesine** rağmen kibirli davranan, yalan ve hileye baş vuran,
- **gerçeği çarpıtan veya gizleyen** düşünce ve duygularını saklayan bir görünüm sergiler,
- Korku ve kaygı nedeniyle çelişik ve zıt tavırlar sergileme,
- **Bencil - hilekar ve muhalif** tepkiler.

Mizacınız -VI-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Ona karşı açık olunmalı, onu dinlemeli,
- Gerilimleri ve kaygıları için onu yargılamamalı,
- İşleri onunla birlikte ve onun hızında yapmalı,
- Onunla uyum içinde olunduğu ve bir sorun olmadığı hissettirilmeli,
- Onu nazikçe ve destekleyerek yeni tecrübelere itmeli,
- Aşırı tepkilerine karşı aşırı tepki ile cevap verilmemeli.

Mizacınız -VII-

➢ ***Genel Özellikleri:*** **Maceracı**, kaşif, iyimser, gelişime ve değişime açık, hareketi seven, sıra dışı, yenilikçi, maceracı, doyumsuz, maymun iştahlı, keyfine düşkün. Pratik çözümler üretmeye çok yatkın.

YAPISI

➢ Hayatı seven neşeli bir kişiliği vardır. Spontan yaşamaya eğilimli olup elinde sürekli seçeneklerin olmasını ister, ilgi alanı geniş olup tek bir alanda sınırlanmaktan ve monotonluktan sıkılır. Kendine odaklıdır.

Mizacınız -VII-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Heyecanlı	Kaşif	Tutarsız
İyimser	Özgür ruhlu	İşleri yarım bırakan
Güleryüzlü	Parlak fikirli	Hayalci
Tasarımcı	Motive edici	Ayakları yere basmayan
Vizyoner	Esprili, neşeli	Sabırsız
Şevkli	Gelecek odaklı	Geçmişi unutan
Soruna takılmayan	Spontane	Çok konuşan
Enerji dolu	Mantıkçı	Sorumsuz

Mizacınız -VII-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- Stres altındayken herkesi **eleştirme**, **kuralcı**, **aşırı yargılayıcı** ve **suçlayıcı**, yaşamdan şikayet etme, sürekli eksiklikleri görme,
- Daha ciddi durumlarda “hayat acımasız, sıkıcı ve adaletsiz, herkes benim mutluluğumu engellemek istiyor” gibi düşünceler içine girip çevresine **kızgın** ve **kırgınlık** duyma.

Mizacınız -VII-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Ona eşlik ederken sevgi verip özgür bırakmalı,
- Ona canlı bir şekilde konuşmalı ve onu keyiflendirmeli,
- Vizyonunu takdir etmeli ve hikayelerini dinlemeli,
- Onu olduğu gibi kabul etmeli, sınırlamamalı,
- Ona yük olmamalı, kendi başının çaresine bakabilmeli.

Mizacınız -VIII-

- ***Genel Özellikleri:*** **Meydan Okuyan**, iddialı, adalet ve hak için çatışmaktan çekinmeyen, güçlü, bağımsız, lider, mert, korumacı, cesaretli, müdahaleci, aksiyoner.

YAPISI

- Meydan okuyan, kendinden emin, kontrolü ele alan, kararlı, iş bitirici, zor kararları rahatlıkla verebilen bir kişiliği vardır.

Mizacınız -VIII-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Girişimci	Bağımsız	Zorlayıcı
Lider	Adaleti dağıtan	Patronca davranan
Enerji dolu	Samimi	Kabadayı
Güvenilir	Cömert	Çabuk öfkelenen
Güçlü	Harbi	Müdahaleci
Himaye eden	Çalışkan	Önyargılı
Kararlı	Cesur	Rahatsız edici
Açık sözlü		

Mizacınız -VIII-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- İç dünyasına çekilir, yalnız kalıp yeni durumu değerlendirmeye yönelir. **Sosyallikten** kaçınır ve hiçbir eylemde bulunmaz,
- Kendini hayal kırıklığına uğramış ve yenik-ne yapacağını bilemeyen **güçsüz** bir halde hisseder.

Mizacınız -VIII-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Kişi ona ve kendisine saygı duymalı, güçlü, kendinden emin ve direkt olmalı,
- Dedikodu yapmamalı ve onun güvenini sarsmamalı,
- Onun şefkatli ve merhametli yönünü görüp kabul etmeli,
- Şikayetçi, korkak, kararsız olunmamalı,
- Yaptığı katkıları takdir etmeli fakat yağcılık yapmamalı.

Mizacınız -IX-

➢ ***Genel Özellikleri:*** **Barışçıl**, uyumlu, huzurunu korumaya çalışan, diyaloğa yatkın, sabırlı, inatçı, ağırbaşlı, çevresinin kararlarına uyan, sakin, arabulucu

YAPISI

➢ Barışçıl, geçimi kolay, uyumlu ve istikrarlı bir kişilikleri vardır. Farklılıkları dengeleyen, karşıt görüşleri bir araya getiren ve aralarını bulan bir yapıları vardır.

Mizacınız -IX-

➢ POZİTİF YÖNLER		POTANSİYEL RİSKLER
Çatışmayan	Huzuru koruyan	İnatçı
Uyumlu	Güven veren	Karar vermeyen
Sakin	İstikrarlı	Çabuk Dağılan
Uzlaşmacı	Sağduyulu	Hareketsiz
Alçakgönüllü	Kabul Edici	Heyecansız
Nazik	Esnek	Erteleyen
Saygılı	Sabırlı	Tavizkar
Halim Selim		

Mizacınız -IX-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- **Endişeli, evhamlı, kötümser, şikayetçi, şüpheci, suçlayıcı, uyumsuz, sürekli muhalif** tavırlar sergileyebilirler,
- Detayları inceleyip sıkı kontroller uygularlar, iletişime kapalı olarak **kuralcı ve katı** bir tutum takınabilirler.

Mizacınız -IX-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Üzerinde baskı kurmamalı, yargılayıcı değil yol ve alternatif göstermeli,
- İnsanları dinleme ve hizmet etme özellikleri istismar edilmemeli,
- Konuşmasını bitirmesine izin verilmeli,
- İşlerini bitirmesi ve karar verebilmesi için yeteri kadar süre tanınmalı,
- Onu gergin tartışmalardan uzak tutmalı,
- Onunla hayatı ve neşeyi paylaşmalı,
- Ona olan beğeni ve takdirleri bilmesi sağlanmalı.

Mizacınız -I-

➢ ***Genel Özellikleri:*** **Mükemmeliyetçi**, idealist, kuralcı, prensipli, gelecekteki ihtimalleri ve sonuçları öngören, detaycı, düzenli, eleştirel, akılcı

YAPISI

➢ Mükemmeli arayan bir kişilikleri vardır. "Mükemmellik" konusunda güçlü ve net bir vizyona sahiptirler. Günlük uğraşılarında ve iş yaşamlarında kafalarındaki mükemmeli ararlar.

➢ Çok güçlü "doğru ve yanlış" yargıları vardır. Doğru, adil, dürüst ve sorumluluk sahibi olmak 1'ler için olmazsa olmaz değerlerdir.

➢ Yüksek ideal ve değerlere sahip biri olarak " gelişime" çok önem verirler.

Mizacınız -I-

➢ POZİTİF YÖNLER		➢ POTANSİYEL RİSKLER
Ciddi	Dürüst	Eleştiren
İdealist	Titiz	Yargılarında keskin
Ahlaklı	Kuralcı	Katı kuralcı
Mantıklı	Düşünerek davranan	Ahlakçı
Doğrucu	Olgun	İşte kılı kırk yaran
Öngören	Mükemmeliyetçi	Müdahaleci
Güvenilir	Disiplinli	Affetmekte zorlanan
Çalışkan		

Mizacınız -I-

STRES ALTINDAKİ DAVRANIŞLARI

- Mevcut şartları daha da zorlayarak, kendilerine ve etraflarına **katı ve öfkeli** davranışlar sergilerler,
- Stres anında **içlerine kapanırlar ve melankolik** bir kayıp hissi yaşarlar: yanlış anlaşılma, kendini kurban hissetme, ümitsizliğe düşme gibi olumsuz duygulara daha açık bir duruma gelirler,
- “Dünya benim geliştirme, iyiye-doğruya götürme gayretimi görmüyor ve takdir etmiyor”,
- “Çabalamanın yararı nedir ki ? Hiçbir zaman ideal olmayacak, artık umudum yok” gibi düşüncelere takılarak her şeyi boş verebilirler.

Mizacınız -I-

NASIL İLETİŞİM KURULMALI?

- Kişi üzerine düşen sorumlulukların farkında olmalı,
- Onun gibi “ciddi ve tutarlı” olmalı,
- Daha kolay affetmesi için özür dilemesini bilmeli,
- Gayret ve ideallerinin farkında olunmalı ve takdir etmeli,
- Tavsiyelerini dikkate aldığını ve onlara değer verdiği söylemeli,
- Kendi kendisiyle uğraştığı zamanlarda onu nazikçe neşelendirip, endişelerini göz ardı etmeden rahatlaması sağlamalı.

İÇ KONUŞMALARI

I- HERŞEYİN MÜKEMMELİNİ VE DOĞRUSUNU YAPMALIYIM

II- ÇEVREMDEKİLERE YARDIM ETMELİ İLGİLENMELİYİM, BÖYLECE SEVİLMEYİ – İLGİLENİMEYİ HAKETMELİYİM

III- ÇOK ÇALIŞMALI VE BAŞARMALIYIM, BAŞARILARIMLA TAKDİR EDİLMELİYİM

IV- FARKLI VE ÖZGÜN OLMALI-KENDİMİ BULMALIYIM, ÖZGÜN KİMLİĞİMLE FARKEDİLMELİYİM

V- DÜNYAYI GÖZLEMLEMELİ, ANALİZ ETMELİ ANLAMALI VE HERŞEYİ BİLMELİYİM

VI- KÖTÜ İHTİMALLERE KARŞI TEDBİRLİ VE YETERLİ-HAZIRLIKLI OLMALIYIM

VII- HER ANIMDAN KEYİF ALMALI VEYENİ-GÜZEL FIRSATLARI KAÇIRMAMALIYIM

VIII- GÜÇLÜ, ADİL, ETKİN VE HAKİM OLMALIYIM

IX- ÇATIŞMALARDAN UZAK OLUP HUZUR, BARIŞ VE UYUM İÇİNDE OLMALIYIM

DÜŞÜNME TARZLARI

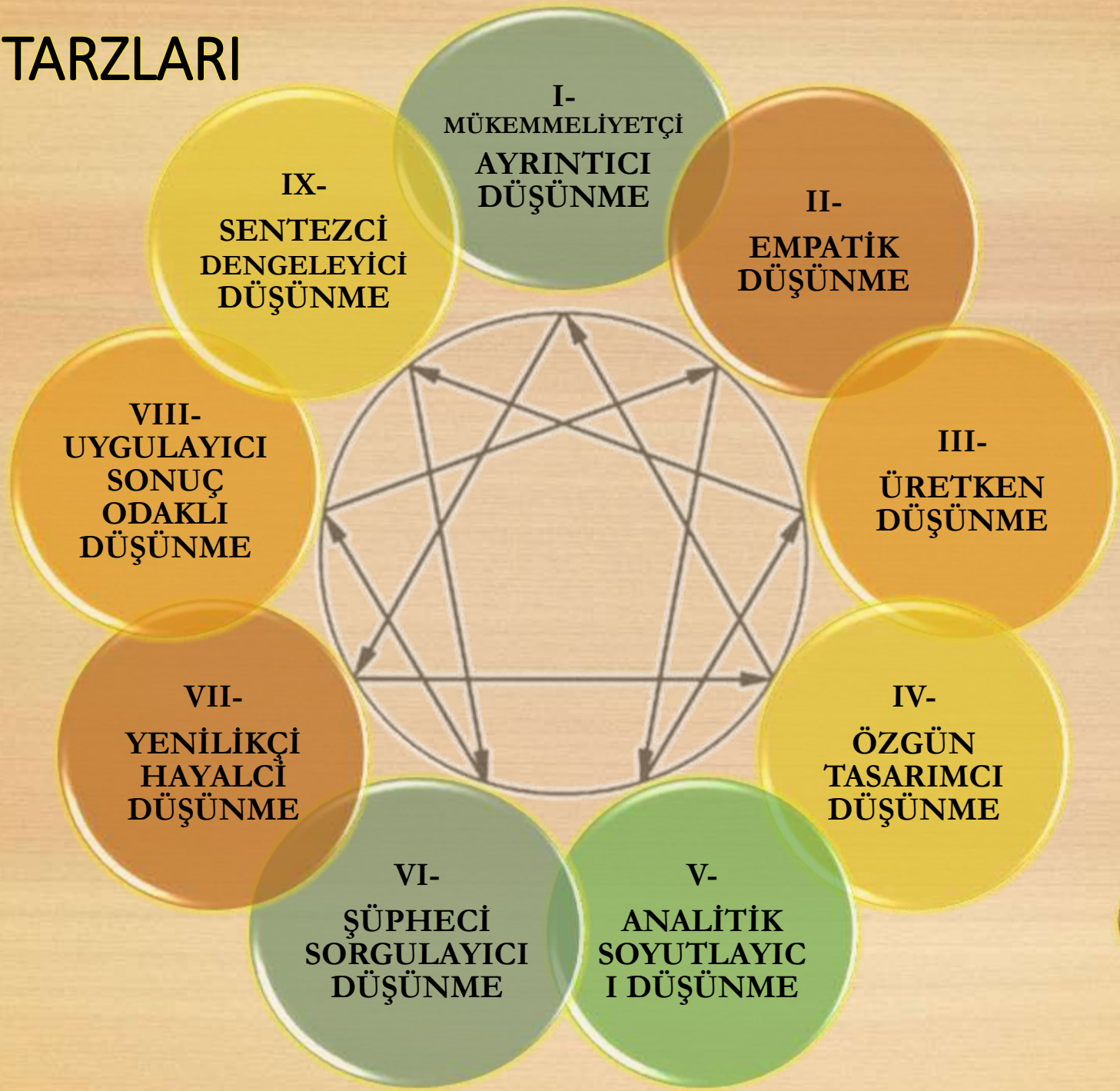

TEMEL İKİLEMLER

I- MÜKEMMELLİK, KUSURSUZ & HATA, EKSİKLİK

II- SEVİLME, HOŞLANMA & SEVİLMEME, HOŞLANMAMA

III- BAŞARI, BAŞARISIZLIK & DEĞERLİLİK, DEĞERSİZLİK

IV- ÖZGÜNLÜK, KENDİNİ TAMAMLAMA, ANLAM & SIRADANLIK, KİMLİKSİZ, ANLAMSIZLIK VE EKSİK OLMA

V- BİLGELİK, UZMANLIK & BİLGİSİZLİK, YETERSİZLİK

VI- GÜVEN, KARARLILIK & HAYAL KIRIKLIĞI, KARARSIZLIK

VII- KEYİF, NEŞE, YENİLİK & ACI, SIKINTI, MONOTONLUK

VIII- BAĞIMSIZLIK, GÜÇ, ETKİNLİK & BAĞIMLILIK, ZAYIFLIK, ETKİSİZLİK

IX-UYUM, BÜTÜNLEŞME RAHATLIK, & ÇATIŞMA, DIŞLANMA, HUZURSUZLUK

TEMEL MOTİVASYONLAR

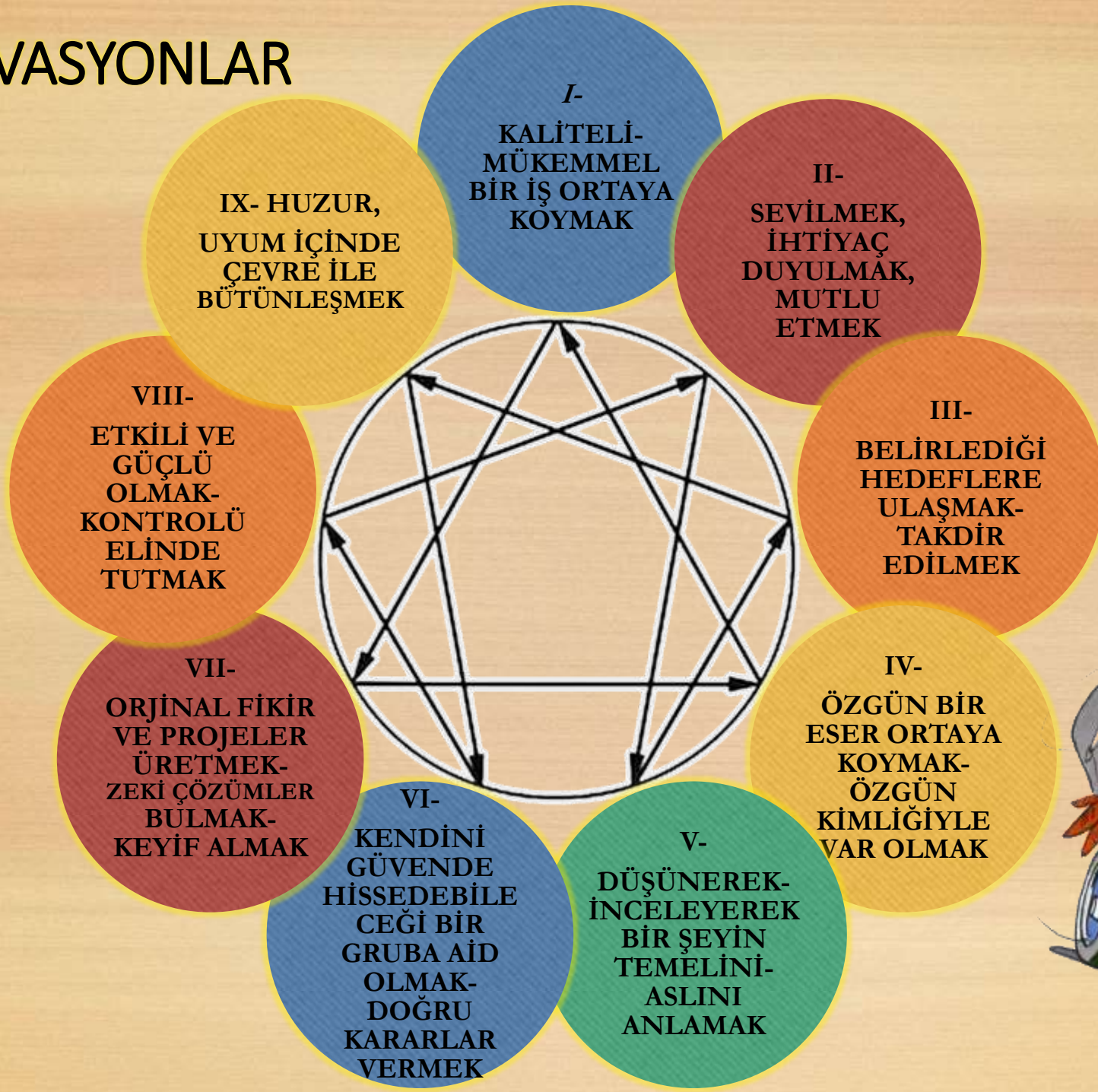

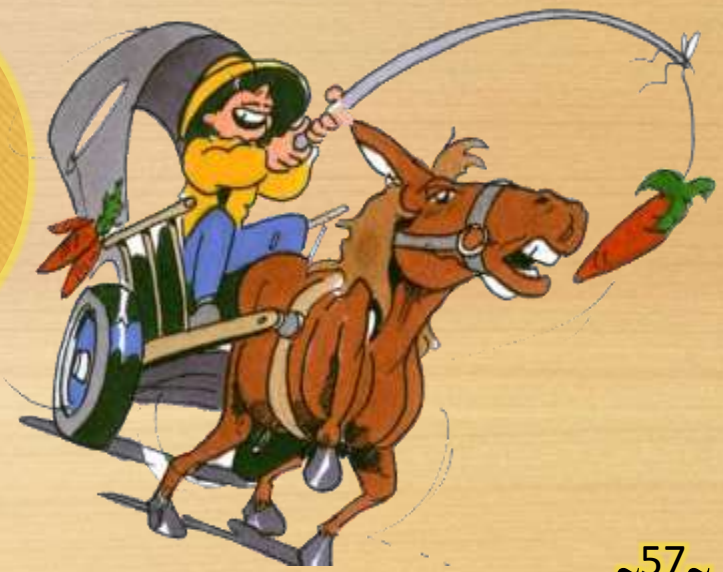

TEMEL KORKULAR

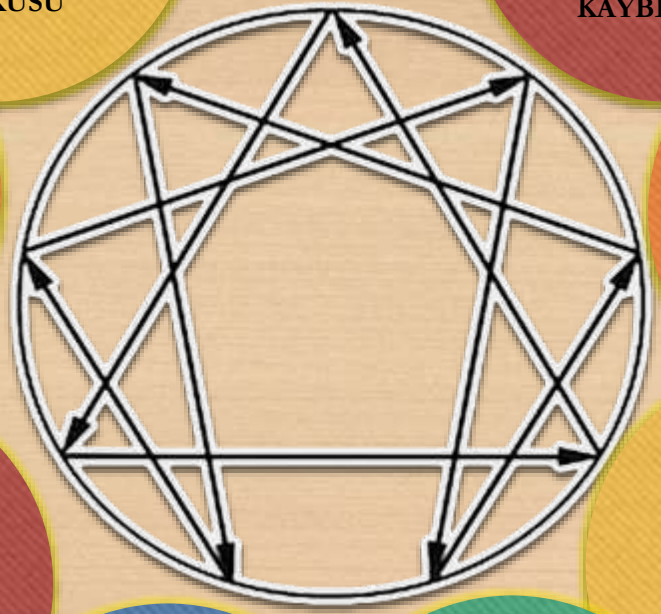

I-KÖTÜ, YANLIŞ, KUSURLU, HAKSİZ ve TUTARSIZ OLMA KORKUSU

II-SEVİLMEYECEK UNUTULACAK FARKEDİLMEYECEK KADAR DEĞERSİZ OLMAK

SEVDİKLERİNİ VE ONU SEVENLERİ KAYBETMEK

III-HİÇBİR ŞEYİ BAŞARAMAYAN, İSTEDİKLERİNİ ELDE EDEMEYEN, TAKDİR EDİLECEK HİÇ BİR DEĞERİ OLMAYAN İŞLEVSİZ BİRİ OLMAK

IV-ÖZEL BİR ÖNEME DEĞERE SAHİP OLAMAMA

SIRADAN OLMA FARKEDİLMEME VE ANLAŞILMAMA KORKUSU

V-BİLGİSİZ, HAYATI ANLAMADA YETERSİZ, İHTİYAÇLARINI ELDE ETMEDE BECERİKSİZLİK SONUCU MAHRUMİYET KORKUSU

VI-KORKTUĞU ŞEYLERE MARUZ KALIP ZORLUK VE TEHLİKELERE KARŞI BAŞEDEMEME VE YETERSİZ KALMA KORKUSU,

DESTEKSİZ VE REHBERSİZ KALMA KORKUSU,

VII- SIKINTI, ACI VE BOŞLUĞA DÜŞME, SEÇENEKSİZ KALMA, ZORLUK VE SIKINTILI DURUMLARA MECBUR OLMA, HAYATTAN KEYİF VE TAD ALAMAMA KORKUSU

VIII-ZARAR GÖRME, ZAYIF DÜŞME, ETKİSİZLEŞTİRİLME, KONTROL EDİLME KORKUSU

IX-BÜTÜNDEN DIŞLANMA, HUZURSUZ OLMA, ÇATIŞMAK ZORUNDA KALMA, RAHATINI KAYBETME KORKUSU

NEDEN MİZAÇ HARİTA RAPORLAMA SİSTEMİ ?

- Mevcut kullanılan yöntem ve testlerin çeşitlilik, iş dünyası adına alternatifleri çokluğu bakımdan, bu sürece zenginlik kazandırdığı kuşkusuz bir gerçektir,
- Öte yandan çalışan analizi oluşturmak için sadece tek bir test ve yöntem yeterli olmaktadır. Kurumda tanımlanmış iş analizi yapılmış olan pozisyon, sadece kişinin zihin-zekâ yeterliliğinin ölçülmesi ya da sadece kişilik özelliklerinin ölçülmesi ile mümkün değildir. Testler kullanım açısından zengin fakat tek bir alanı ölçmektedir,
- Oysaki insan çok yönlüdür, örneğin yerleştirilmesi istenen pozisyona zihin yeterliliğinin olması çalışacağı pozisyona uygunluğunun beklenen performans göstereceğini garanti etmez, hatta göstermez.

NEDEN MİZAÇ HARİTA RAPORLAMA SİSTEMİ ?

- Ayrıca adayın temel kişilik özelliklerinin de, kendisine ait motivasyon kaynaklarının da, baskı ve stres altında göstereceği tutum ve davranışlarında tespit edilmesi gerekmektedir. Yani kişiye ait tam bir analizin yapılabilmesi, işe uygunluğunun eksizsiz ölçülmesi için birden fazla testin uygulanması gerekmektedir. Bu hem zaman hem de maliyet açısından külfetli olup, ekstra iş yükü getirmektedir.
- Bu noktada kurumların, adayların kişilik analizlerinin tek bir seferde tam ve doğru tespit edilmesine olanak sağlayan, devinimi olan, disiplinler arası bilgi içeren bir ölçüm biçimine olan ihtiyacı acil olduğu kadar gereklidir. Bu ihtiyacı giderecek olan yöntem ise Enneagramdır.

NEDEN MİZAÇ HARİTA RAPORLAMA SİSTEMİ ?

- Öte yandan mevcut iş günün planlaması da kurum için hayati bir önem taşır.
- Vizyon hedeflerin oluşturulması ve bu hedefleri gerçekleştirecek kadronun potansiyel ve yetkinliklerini en verimli şekilde kullanması kaçınılmaz bir gerçek olur.
- Örneğin; Yenilikçi düşünme tarzı baskın olan bir çalışan vizyon hedefler konusunda etkileyici bir gelecek tablosu sunar ve çevresindekileri bunu konuda etkiler ve ikna eder.
- Bu kısım tablonun gerçekleşmesi adına yeterli olmamaktadır. Mali tablolar, risk analizlerinin yapılması, satış ve pazarlama stratejilerinin belirlenmesi, Belirlenen stratejilerin, ilişki ağlarının örülmesi gibi detaylar vizyon hedefler tablosunda yeteri kadar detaylandırılmaya bilir.
- Bu kısımda daha detaycı düşünme tarzı baskın ve üretici düşünme tarzı baskın çalışanların da etkin rol oyması gerekir.

NEDEN MİZAÇ HARİTA RAPORLAMA SİSTEMİ ?

- İşletmelerdeki **kurumsal profilin yapılmasının temel amacı**;
- Genel durumu hakkında bütünsel bir görüş elde edilmesidir. İşletmelerde yeterliliklerin gelişiminin teşhisi ve iyileştirmenin yani verimliliğin artırılmasının çalışanların performans değerlendirmelerin yapılması, kurum profilinin gözden geçirilmesi , eksiklerinin tespiti ve giderilmesi böylelikle istenilen hedefleri ulaşılmasını sağlamak amaçlı çalışma yapılmasıdır.

- En popüler ölçümleme olan 360 derece performans değerlendirmesi sistemi yapılması açısında öncelikle çok zaman olmakta,
- bireylerin birbirleri hakkında kişisel görüşlerini içermekte ve çok zaman olmakta,
- Genel olarak eğitim ihtiyacın tespiti sağlamaktadır.

MİZAÇ HARİTA RAPORLAMA SİSTEMİ İLE

- Ben kimim? Hangi mizaca sahibim?
- Hangi mizacın etkisindeyim (Kanat mizaç)
- Hangi potansiyellere sahibim?
- Motivasyon kaynaklarım neler?
- Stres Altındaki davranışlarım neler?
- Güvenli hissettiğimdeki davranışlarım neler?
- İletişim tarzım nedir?
- İş yapma şeklim nedir?
- Karar verme şeklim-problem çözme şeklim nedir?
- Liderlik tarzım, kariyer ve performans yönetimimi nasıl kullanıyorum?
- Kör noktalarım neler?
- Diğer mizaçlar beni nasıl görülüyor ben onları nasıl görüyorum?

KURUMLARDA HANGİ ALANDA KULLANIR?

Mizaç harita raporlama sistemi ile 9 farklı Mizacınızın stratejisini tespit ediyoruz. Elde edilen veriler doğrultusunda:

- İşe Alım Süreci,
- İş gücü Planlama, (görev dağılımı)
- Performans Planlama,
- Ekip Yönetimi,
- Yönetim Becerisi,
- Kariyer Planlama,
- Liderlik Yönetimi,
- İletişim ve Motivasyon Becerisi.

KURUMLARDA NE AMAÇLA KULLANILIR?

- Mizaç Harita Raporlama Sistemi;
- Kişilerin doğuştan getirdiği baskın özellikleri, düşünme tarzları, yetkinlikleri ve potansiyellerini doğru, tam ve kısa zaman da belirleyerek hem maliyet hem de zaman tasarrufu sağlamaktadır.
- Yöneticiler açısından iş gücü planlaması ve personel seçimi deneme- yanılma uygulamalarını en aza indirirken,
- Çalışanlar için aidiyet, motivasyon sonucunda oluşacak performansı en kısa sürede ortaya çıkaracaktır.
- Kurumun amaçları ile çalışanın ortaya çıkardığı performans ne kadar uyumlu olursa başarı o kadar garanti olur.

- **KİŞİ İLE İLGİLİ YETKİNLİKLER VE İŞ ROLÜ İLE İLİŞKİLİ YETKİNLİKLER = PERFORMANS**

KURUMLARDA NE AMAÇLA KULLANILIR?

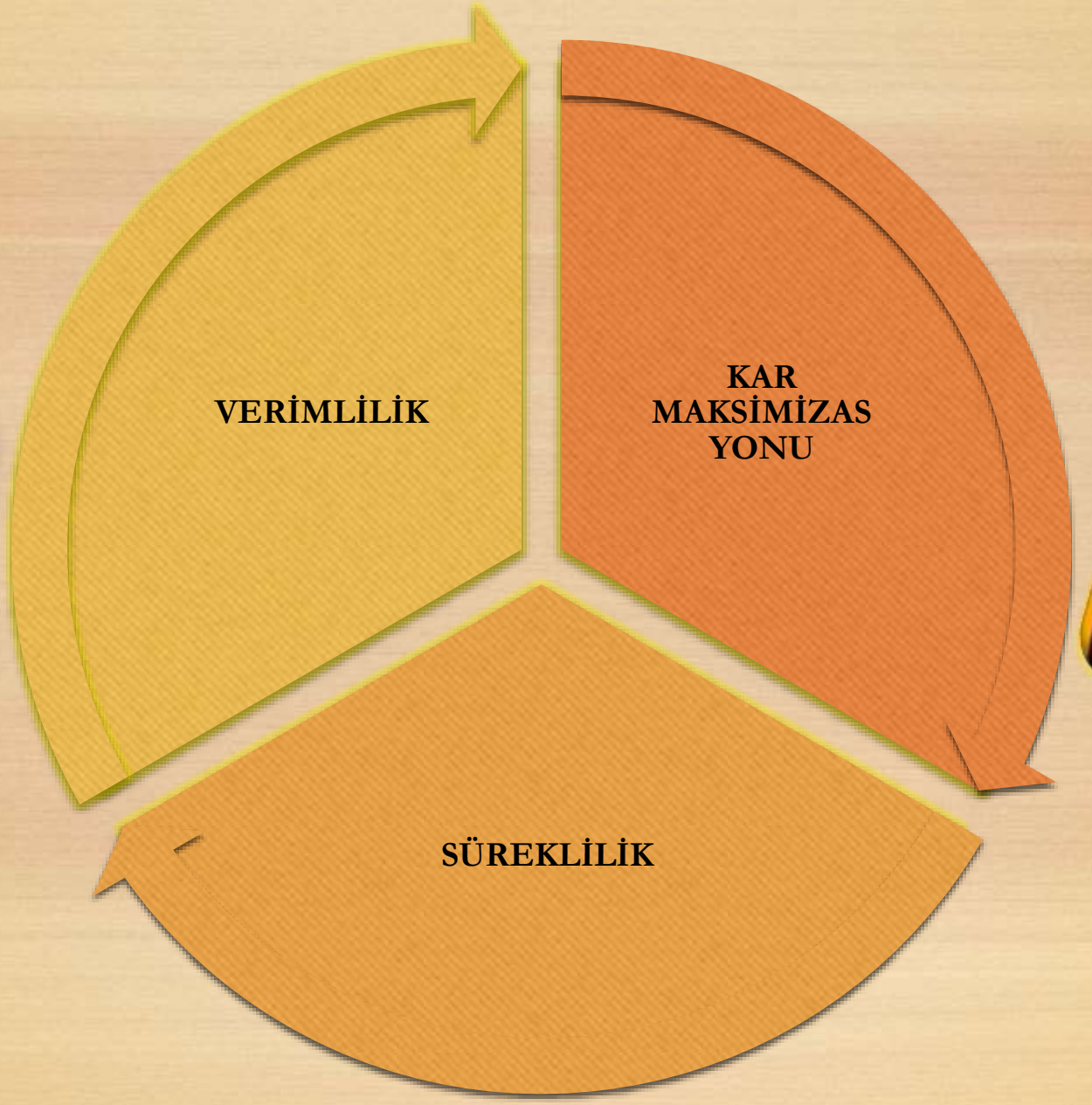

NE FAYDA ELDE EDERİZ?

Büyük resmin farkına vararak sistemci düşünme gücünü artırması.

Yönetimin Temel İşlevleri; Planlama, Yürütme, Koordinasyon, Kontrol, Delegasyon konusunda bir yol haritası.

Çalışanların yetenek, yetkinlik ve potansiyellerini tespit edilmesi, tutarlı bir rol dağılımı, kişiler arası ilişkilerin dinamiğini kavrama, iş verimliği-etkinliğinin artırılması.